

23.1.22, Telecí

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.

POZDRAV Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista.

INTROIT Chvalte Hospodina, všechny národy; všichni lidé, chvalte ho zpěvem, neboť se nad námi mohutně klene jeho milosrdenství. Hospodinova věrnost je věčná! (Ž 117) Haleluja!

PÍSEŇ 442 Pane, dnešek,

VSTUPNÍ MODLITBA

Pane, dnešek je den chvály. Oslavujeme tvé svaté jméno, protože už nejsme sami ve svých temnotách, hříchu a smrti. Vždyť ty ses stal jedním z nás, našim bratrem, kterému nic lidského není cizí. Nezůstal jsi jen Bohem na výsosti, ale stal ses Bohem v hlubokosti naší bídy a našeho ponížení. Otče, skrze tvého Syna Pána Ježíše Krista smíme vědět, že na nás pamatuješ na všech našich cestách i necestách. Zjevil jsi nám, že jsi nám nablízku, i když my se vzdalujeme tobě i sobě navzájem a stavíme kolem sebe hradby sobectví a otupělosti. Prosíme tě, prosvit' světlem své lásky i naše dny. Rozežeň svým Duchem naši úzkost a ustaranost, která hrozí uhasit radost ze zázraku tvého vtělení. Dej nám poznat, že i my máme podíl na nebeském království, které se skrze tvůj příchod na svět otevřelo všem. Povzbud' nás k vyznání, ať tvé světlo nezůstává jen v prostorách našich kostelů a našich srdcí, ale pronikne skrze nás i do celého světa. Amen

1. ČTENÍ J 1, 1-5

PÍSEŇ 158 Samému Bohu

OHLÁŠKY

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane náš, předkládáme před tebe všechny temnoty tohoto světa i ty naše vlastní. Vyznáváme, že si s nimi sami nedokážeme poradit.

Prosíme za lidi, pro které je svět natolik temný, že se v něm přestali orientovat: nevědí, kudy dál, neumí si poradit se svým životem, ne-nacházejí jeho smysl.

Prosíme za všechny, do jejichž života padl stín, protože ztratili někoho blízkého, těžce onemocněli, dozvěděli se nějakou zlou zprávu. Prosíme za vztahy, v nichž se místo lásky a tolerance rozmáhá vzájemná nevraživost, obviňování a lhostejnost.

Prosíme, učiň ze zástupu tvého lidu světlo světa – oporu a pomoc druhým, nositele radosti pro smutné a všelijak soužené. Vždyť my sami, Pane, bez tebe tak často uhasínáme a místo světla vrháme na svět stíny. Přijď mezi nás, Pane Ježíši Kriste! Otče náš... Amen

POSLÁNÍ Jako vyvolení Boží, svatí a milovaní, oblecte milosrdný soucit, dobrotu, skromnost, pokoru a trpělivost. Snášejte se navzájem a odpouštějte si, má-li kdo něco proti druhému. Jako Pán odpustil vám, odpouštějte i vy. Především však mějte lásku, která všechno spojuje k dokonalosti. A ve vašem srdci ať vládne mír Kristův, k němuž jste bylo povoláni v jedno společné tělo. A buďte vděční. (Kol 3, 12-15)

POŽEHNÁNÍ

Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici. Ve dne tě nezasáhne slunce ani za noci měsíc. Hospodin tě chrání ode všeho zlého, on chrání tvůj život. Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky. Amen

PÍSEŇ 489 Tvé požehnání

2. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) Iz 9, 1-4

Lid, který chodí v temnotách, uvidí velké světlo; nad těmi, kdo sídlí v zemi šeré smrti, zazáří světlo. Rozmnožil jsi národ, rozhojnil jsi jeho radost; budou se před tebou radovat, jako se radují ve žních, tak jako jásají ti, kdo se dělí o kořist. Neboť jeho břemene a hůl na jeho záda i prut jeho poháněče zlomíš jako v den Midjánu. Pak každá bota obouvaná do válečné vřavy a každý plášť vyválený v prolité krvi budou k spálení, budou potravou ohně.

Prorok Izajáš mluví o temnotách, které na sebe Izrael sám přivodil, protože pohrdl Hospodinovým světlem, které ho vedlo správným směrem, a pustil se raději tam, kam ho to právě nejvíce táhlo. A tak na lid, který měl jít cestou osvětlenou Boží láskou a spravedlností, padla tma. Lid, který měl žít v zaslíbené zemi v hojnosti a v plnosti Božího požehnání, se ocitá v zemi smrtelného příšeří. Část Božího zástupu je odvečena do asyrského otroctví, část zůstává v zemi porobené cizím vojskem. Cesta temnoty, cesta ignorující Boha a jeho přikázání, nemůže skončit jinak než opět v temnotách, varovali proroci, avšak marně. Kdo seje vítr, sklízí bouři; a kdo šířil tmu, toho nakonec tato tma také pohltila.

Ale i do největší temnoty se zableskne světlo naděje, říká Izajáš. Ne jako to pověstné světélko v tunelu, které tušíme kdesi vepředu, jen stačí být dostatečně vytrvalý a jít dál, že však ono zase bude líp. Pro Hospodinovo světlo si nedokážeme sami dojít, probíjet se k němu

– vždyť naše vlastní cesta právě ke světlu nevede. Spíše se točíme v bludných kruzích. Padáme zpět tam, odkud jsme se už tisíckrát chtěli zvednout. Světlo od Boha není ani ona jiskřička toho dobrého jádra v každém z nás, nebo alespoň v každém slušném člověku; není to ten hřejivý plamínek v lidech dobré vůle, kterého si je potřeba jen všimnout a pořádně ho rozdmýchat.

Zaslíbené světlo totiž samo přichází k nám, do našeho tápání, do naší bezradnosti, ale i do slepoty vůči Bohu a jeho dobrodiní, i do slepoty vůči našim bližním a jejich nouzi. Světlo, které vysvobozuje ze zajetí vnějšího i vnitřního. Světlo, které vyvádí z labyrintu všeho špatného, do něhož jsme se zapletli a nevíme, kudy ven. Světlo, které padá i do temných koutů naší duše, které skrýváme před druhými i sami před sebou. To je mocné světlo, světlo Hospodinovy milosti nad každým zbloudilým, odsouzeným, zoufalým.

Těžce sužovanému Božímu lidu je zvěstována tato nečekaná spása, která změní jeho hluboký smutek v neslýchanou radost a chválu Hospodina. Vždyť to bude Hospodin sám, kdo v onom světle navštíví svůj lid. Proto Izajáš oslovuje samotného Boha: Ty sám, Hospodine, rozhojníš radost svého lidu, ty sám zlomíš jeho tíživé jho. Odkud toto spásné světlo máme čekat? Plně ho poznáme tehdy, až se na zemi rozšíří pokoj. Vše, co plodí nenávisť, spory a boje, bude spáleno a zničeno, protože nic takového nemůže mít místo.

Slyšíme dokonce: pokoj, který má přijít, bude pokoj bez konce. Izajáš očekává pokoj, který bude zároveň nápravou všeho, prosazením Boží spravedlnosti. Nejen vnitřní pokoj v duši, ale pokoj ve vztazích mezi všemi lidmi, mezi národy a státy. Boží právo, které se chopí vlády proti lidskému bezpráví, proti nespravedlnostem všeho druhu, s nimiž se dennodenně setkáváme. Jedině takový pokoj může být vskutku pokojem, který není jen otupělým klidem navozeným rezignovanou lhostejností, soukromou pohodíčkou bez zodpovědnosti za druhé. Tento zaslíbený pokoj neuklidňuje naše špatné svědomí, ale naopak burcuje k tomu, abychom se dokázali postavit proti všemu, co šíří nepokoj a rozbroje.

Avšak co vlastně bude tím spásným světlem, šířícím kolem sebe pokoj? Slyšíme pozoruhodnou věc: toto světlo má mezi nás vstoupit v lidské podobě. Ne nějaká neosobní Boží energie či něco mimo nás, ale člověk, který má přijít na svět jako kdokoli z nás. Má se narodit syn, ujmout se vlády nad celou zemí a zvrátit temný úděl Izraele. Ty, Bože, volá prorok, pošleš toho člověka, jenž má vysvobodit Izraele z otroctví a ponižující roboty. Bude to tvůj člověk, Bože, který má porazit obrovskou přesilu nepřátel Izraele, tak jako jsi kdysi ty sám rozprášil tábor Midjanců, když přišli ničit zaslíbenou zemi a zbídačit její lid. Bože, tvoje horlivá láska tak učiní!

Kdo je tento člověk, který nastolí novou vládu spravedlnosti a pokoje? Izajáš nám o něm nic konkrétního neprozrazuje. Místo popisování nechává hovořit jeho jména, kterými bude nazván. Možná tak činí proto, aby tím více vynikl rozdíl oproti všem pohanským vládcům, třeba těm egyptským, kteří se s oblibou nechali všelijak titulovat, pokud možno patřičně velikášsky. Jenže tato jména, jež slyšíme, se příliš nehodí ani na izraelské krále. Ve skutečnosti se totiž tato pojmenování nehodí na žádného člověka. Divuplný rádce, Božský bohatýr, Otec věčnosti, Vládce pokoje.

On je tím *divuplným rádcem*, který vyvádí z každé bezradnosti, bloudění, z každé slepé uličky, ať už se do ní člověk dostává vlastní vinou, nebo ho do ní svedl někdo jiný. Tento rádce ukazuje východisko z každé naší nouze, protože je nám nablízku i tehdy, když už nevidíme žádnou možnost, jak jít dál.

On je tím *božským bohatýrem*, ne nějakým podezřele neprůstředním a nesmrtným filmovým akčním hrdinou, na kterém si jen léčíme své nedokonalosti, ale statečným člověkem. On šel na pomoc každému, i když tím riskoval mnohá nebezpečí. On se přede všemi zastal pohrdaných a vysmívaných. Vyhledával právě ty, kterých se pro jejich nevalnou pověst ostatní straní, i když si tím sám špatnou pověst vysloužil. Hovořil pravdu, jakkoli je nepříjemná. A prosazoval

právo pro chudé a ponížené, i když tím na sebe přivolal nenávisť mnohých mocných a smrt.

On je tím *otcem věčnosti*, kterému právě proto nejsou cizí naše časné starosti a krize. Pečuje o svůj lid jako milující otec nebo matka. Uzdravuje nemocné a napřimuje bezmocné a trpící. Ve své lásce se nezastavuje před žádnou překážkou, jde nám naproti, i když my se mu odcizujeme a jeho láskou pohrdáme. Slituje se nad námi v každém našem selhání a přijme nás k sobě navzdory všem našim vinám.

On je tím *vládcem pokoje*. Dává všemu lidu svůj pokoj, který nikdo na světě nedokáže dát. Na něho můžeme spolehnout a jemu svěřit celý svůj život. V jeho blízkosti se smíme cítit bezpečni před každou zlobou. Ve víře v něj se naše srdce přestává chvět a děsit. Jeho vláda přináší spásu, která přesahuje všechny naše naděje i beznaděje.

Svůj pokoj ale nepřišel šířit mečem. Oním božským bohatýrem je bezmocné dítě v jeslích. A přece právě z něho vychází nová naděje pro každého, kdo je unavený a ztrápený nad sebou a nad světem kolem. Otec věčnosti už nyní buduje království lásky, které bude bez konce. Ne vnější silou a válkami, ale přece mocně a pevně. Radujme se, neboť smíme být u toho a okusit z jeho dobrých darů.